

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul IV — Nr. 116

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRIRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 1 iunie 1992

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
50.	— Lege pentru ratificarea Acordului privind relațiile comerciale dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii, semnat la București la 3 aprilie 1992	1
	Acord privind relațiile comerciale între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii	2—14
110	— Decret cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului privind relațiile comerciale dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii, semnat la București la 3 aprilie 1992	15

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**pentru ratificarea Acordului privind relațiile comerciale
dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite
ale Americii, semnat la București la 3 aprilie 1992**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul privind relațiile comerciale dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii, semnat la București la 3 aprilie 1992.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 19 mai 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 25 mai 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
MĂRTIAN DAN

București, 27 mai 1992.
Nr. 50.

ACORD**privind relațiile comerciale între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii**

Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii (denumite în cele ce urmează *părți*, luate împreună, și *parte*, luate separat),

afirmând că dezvoltarea instituțiilor economice bazate pe economia de piață și întărirea sectorului particular vor impulsiona dezvoltarea relațiilor comerciale reciproc avantajoase,

recunoscând că dezvoltarea relațiilor comerciale și a contactelor directe între cetățeni și companii ale României și cetățeni și companii ale Statelor Unite ale Americii va promova transparența și înțelegerea reciprocă,

considerând că extinderea relațiilor comerciale dintre părți va contribui la bunăstarea poporului fiecărei părți,

recunoscând că dezvoltarea comerțului bilateral poate contribui la o mai bună înțelegere reciprocă și cooperare și promova respectul față de drepturile internațional recunoscute ale muncitorilor,

fiind de acord că legăturile comerciale reprezintă un element important și necesar în întărirea relațiilor lor bilaterale,

fiind convinse că un acord privind relațiile comerciale între cele două părți va servi cel mai bine interesele reciproce ale acestora,

în dorința de a crea un cadru care să promoveze dezvoltarea și extinderea legăturilor comerciale dintre cetățenii și companiile respective ale acestora,

au convenit următoarele :

ARTICOLUL I**Aplicarea G.A.T.T. și a anumitor acorduri pe coduri G.A.T.T.**

1. Ambele părți reafirmă importanța drepturilor și obligațiilor lor în cadrul Acordului general pentru tarife vamale și comerț (G.A.T.T.) și, totodată, importanța prevederilor și principiilor G.A.T.T. pentru politicile lor economice respective.

2. În acest scop, în raporturile dintre ele, părțile vor aplica prevederile G.A.T.T., astfel cum acestea se aplică fiecărei părți, și vor acorda produselor fiecăreia dintre ele tratamentul națiunii celei mai favorizate potrivit prevederilor G.A.T.T., cu condiția că, în măsura în care oricare din prevederile G.A.T.T. contravine prezentului acord, se va aplica acesta din urmă.

3. Ambele părți reafirmă importanța participării lor la acordurile pe coduri G.A.T.T., la care ambele sînt semnatare, și care, în prezent, includ Acordul cu privire la barierele tehnice în calea comerțului („Codul de standarde”), Acordul cu privire la implementarea articolului VI („Codul antidumping”), Acordul cu privire la implementarea articolului VII („Codul de evaluare în vamă”), Acordul cu privire la procedurile în materie de licențe la import („Codul de licențe”), Acordul cu privire la comerțul cu aeronave civile („Codul pentru aeronave”) și Aranjamentul privind carnea de bovină, cît și importanța prevederilor și principiilor cuprinse în acestea față de politicile comerciale ale fiecăreia dintre părți.

4. Ambele părți se angajează să ia parte în mod constructiv la tratative multilaterale care au ca scop îmbunătățirea acordurilor existente și la oricare alte tratative multilaterale sub auspiciile G.A.T.T.

5. Fiecare parte va acorda, la importurile de mărfuri și de servicii originare din teritoriul celeilalte părți, tratamentul națiunii celei mai favorizate cu privire la alocarea și accesul la devizele necesare pentru plata unor astfel de importuri.

ARTICOLUL II**Obligații generale cu privire la comerț**

1. Părțile convin să mențină un echilibru satisfăcător al posibilităților de acces pe piață prin concesi în

domeniul comerțului cu mărfuri și servicii, inclusiv pe bază de reciprocitate satisfăcătoare a barierele tarifare și netarifare în calea comerțului, rezultată în urma unor tratative multilaterale.

2. În vederea asigurării unui comerț nediscriminatoriu cu produse și servicii, acesta va fi efectuat pe bază de contracte între cetățeni și companii ale ambelor părți, încheiate în exercitarea deciziilor lor comerciale independente și pe baza considerentelor comerciale cutumiare, cum ar fi : prețul, calitatea, disponibilitatea, termenul de livrare și condițiile de plată.

3. Nici una dintre părți nu va cere de la/sau încuraja pe cetățenii și companiile sale să se angajeze în tranzacții comerciale în barter sau contrapartidă cu cetățeni sau companii ale celeilalte părți. Totuși, atunci cînd cetățenii sau companiile hotărîsc să recurgă la operațiuni de barter sau contrapartidă, părțile îi vor încuraja să își furnizeze toate informațiile necesare în vederea facilitării tranzacțiilor respective.

ARTICOLUL III**Extinderea și promovarea comerțului**

1. Părțile își afirmă dorința de a extinde comerțul cu mărfuri și servicii în conformitate cu prevederile prezentului acord. Ele vor lua măsuri adecvate pentru încurajarea și facilitarea schimbului de mărfuri și servicii și pentru asigurarea de condiții favorabile pentru dezvoltarea pe termen lung a relațiilor comerciale între cetățenii și companiile lor respective.

2. Părțile vor adopta măsuri adecvate pentru încurajarea extinderii contactelor comerciale în scopul creșterii comerțului. În acest sens, Guvernul României se așteaptă ca, în perioada de valabilitate a prezentului acord, cetățenii și companiile din România să mărească numărul de comenzi pentru produse și servicii din Statele Unite ale Americii, în timp ce Guvernul Statelor Unite ale Americii anticipează că efectul acestui acord va fi acela de încurajare a cumpărărilor sporite de produse și servicii din România de către cetățeni și companii din Statele Unite ale Americii. În acest scop, părțile vor face public acest acord și vor asigura ca acesta să fie pus la dispoziția tuturor părților interesate.

3. Fiecare parte va încuraja și facilita organizarea de manifestări comerciale promoționale, cum sînt: tirgurile, expozițiile, misiunile și seminariile, atît pe propriul său teritoriu, cît și pe teritoriul celeilalte părți. În mod similar, fiecare parte va încuraja și facilita participarea propriilor ei cetățeni și companii la asemenea manifestări. Fiecare dintre părți va permite participarea la astfel de manifestări a reprezentanțelor comerciale, în termeni și condiții nediscriminatorii. În condițiile legilor în vigoare pe teritoriile lor respective, părțile sînt de acord să permită importul și reexportul, fără percepere de taxe vamale, pentru toate articolele necesare unor asemenea manifestări, cu condiția ca aceste articole să nu fie vindute sau altfel înstrăinate.

ARTICOLUL IV

Oficii comerciale guvernamentale

1. În vederea promovării dezvoltării comerțului și relațiilor comerciale dintre părți și a furnizării de asistență cetățenilor și companiilor lor angajate în activități comerciale, fiecare parte este de acord să permită și să faciliteze înființarea și funcționarea oficiilor comerciale guvernamentale ale celeilalte părți, pe bază de reciprocitate. Înființarea și funcționarea unor astfel de oficii se vor face în conformitate cu legile și reglementările în vigoare și în condițiile, termenii, privilegiile și imunitățile ce se vor conveni de către părți.

2. Oficiile comerciale guvernamentale, cadrele de conducere ale lor și membrii personalului acestora, în măsura în care se bucură de imunitate diplomatică, nu vor participa direct la negocierea, executarea sau derularea tranzacțiilor comerciale și nici nu vor participa în vreun alt fel la operațiuni comerciale.

3. În conformitate cu legile sale care guvernează misiunile străine, fiecare parte va permite oficiilor comerciale guvernamentale să angajeze direct cetățeni ai țării gazdă și, sub rezerva prevederilor legilor și procedurilor cu privire la imigrație, cetățeni din țările terțe țări.

4. Fiecare parte va asigura accesul neîngrădit al cetățenilor țării gazdă la oficiile comerciale guvernamentale ale celeilalte părți.

5. Fiecare parte va încuraja participarea cetățenilor și companiilor sale la activitățile oficiilor comerciale guvernamentale respective, în special în cazul unor manifestări organizate la sediile unor asemenea oficii comerciale.

6. Fiecare parte va încuraja și facilita accesul personalului oficiilor comerciale guvernamentale ale celeilalte părți la persoanele oficiale ale țării gazdă și la reprezentanți ai cetățenilor și companiilor din țara gazdă.

7. Acest acord nu va deroga de la obligațiile asumate de fiecare parte în ceea ce privește înființarea oficiilor comerciale guvernamentale existente.

ARTICOLUL V

Facilitarea operațiunilor comerciale

1. Fiecare parte va asigura reprezentanțelor comerciale ale celeilalte părți un tratament loial și echitabil cu privire la desfășurarea activității acestora.

2. Fiecare dintre părți se va strădui să asigure ca hotărârile, ordinele și deciziile guvernamentale care afectează desfășurarea activităților comerciale să se adopte în mod prompt.

3. În conformitate cu legile și procedurile sale cu privire la imigrare și misiuni străine, fiecare parte va permite stabilirea pe teritoriul său de reprezentanțe comerciale ale cetățenilor și companiilor celeilalte părți și va acorda acestor reprezentanțe un tratament cel puțin tot atît de favorabil ca cel acordat cetățenilor și companiilor terțelor țări.

4. Părțile vor permite angajaților reprezentanțelor comerciale și membrilor de familie apropiați să intre pe teritoriul celeilalte părți și să circule acolo în mod liber, în conformitate cu legile privind intrarea, rezidența și circulația străinilor. Fiecare parte este de acord să elibereze vize pentru intrări multiple, pe o durată de 6 luni sau mai mult, unor astfel de persoane și membrilor de familie apropiați.

5. În condițiile legilor și procedurilor sale cu privire la imigrare și misiuni străine, fiecare parte va permite unor astfel de reprezentanțe comerciale stabilite pe teritoriul său să angajeze direct persoane care sînt cetățeni ai uneia dintre părți sau ai unor țări terțe și să remunereze pe acești angajați în condiții și în valută reciproc convenite între părțile în cauză, cu respectarea legislației privind salariul minim a respectivei părți.

6. Fiecare parte va permite reprezentanțelor comerciale ale celeilalte părți să importe și să utilizeze, în conformitate cu practica comercială normală, echipamente de birou și alte articole, cum ar fi mașini de dactilografiat, mașini de fotocopiat, computere și telefaxuri, necesare desfășurării activității lor pe teritoriul respectivei părți.

7. Fiecare parte, în mod nediscriminatoriu și la prețuri nediscriminatorii (atunci cînd aceste prețuri sînt stabilite sau controlate de guvern), va permite reprezentanțelor comerciale ale celeilalte părți accesul la și folosirea spațiilor pentru birouri și locuințe, fie că acestea sînt destinate sau nu uzului străinilor. Termenii și condițiile pentru acces și uz nu vor fi stabilite, în nici un caz, pe o bază mai puțin favorabilă decît aceea acordată reprezentanțelor cetățenilor și companiilor terțelor țări.

8. În conformitate cu legile și procedurile sale referitoare la imigrare și misiunile străine, fiecare parte va permite cetățenilor și companiilor celeilalte părți să angajeze agenți, consultanți și distribuitori ai oricărei părți și ai unei țări terțe, la prețuri și în condiții convenite între părți.

9. În conformitate cu legile și procedurile care reglementează imigrația și misiunile străine, fiecare parte va permite cetățenilor și companiilor celeilalte părți să servească drept agenți, consultanți și distribuitori ai cetățenilor și companiilor celeilalte părți și ai terțelor țări, la prețuri și în condiții agreeate reciproc între părți.

10. Fiecare parte va permite cetățenilor și companiilor celeilalte părți să facă reclamă pentru produsele și serviciile proprii : (i) prin înțelegere directă cu mediile de publicitate, inclusiv televiziune, radio, tipărituri, panouri publicitare și (ii) prin poștă directă, inclusiv prin folosirea de plicuri și cărți poștale anexe preadresate acelor cetățeni sau companii.

11. Fiecare parte va încuraja contactele directe și va permite vânzări directe între cetățeni și companii ale celeilalte părți și utilizatori finali și alți clienți pentru mărfurile și serviciile lor, precum și cu organizațiile guvernamentale ale căror decizii influențează vânzările potențiale.

12. Fiecare parte va permite cetățenilor și companiilor celeilalte părți să efectueze studii de piață, fie direct, fie pe bază de contract, pe teritoriul său. În scopul facilitării efectuării studiilor de piață, fiecare parte va pune la dispoziție cetățenilor și companiilor celeilalte părți, la cerere, informații neconfidențiale și neprotejate, în ceea ce privește dreptul de proprietate, pe care le deține.

13. Fiecare parte va asigura cetățenilor și companiilor celeilalte părți accesul nediscriminatoriu la serviciile și produsele furnizate de stat, inclusiv servicii publice și de telecomunicații, în legătură cu funcționarea reprezentanțelor lor comerciale.

14. Fiecare parte va permite reprezentanțelor comerciale să stocheze o cantitate corespunzătoare de mostre și piese de schimb destinate asistenței tehnice după vânzare, acordate pe bază necomercială.

15. Nici o parte nu va impune măsuri care, în mod nerezonabil, să prejudicieze drepturi contractuale sau de proprietate sau alte interese dobândite pe teritoriul său de către cetățeni sau companii ale celeilalte părți.

16. Paragrafele 6 și 14 ale acestui articol nu vor fi interpretate ca afectând aplicarea legilor vamale și tarifare obișnuite.

ARTICOLUL VI

Transparența informațiilor

1. Fiecare parte va face publice, cu promptitudine, toate legile, reglementările, deciziile judiciare și regulile administrative referitoare la activitatea comercială, inclusiv comerțul, investițiile, impozitarea, activitatea bancară, asigurările și alte servicii financiare, transportul și forța de muncă.

2. Fiecare parte va asigura cetățenilor și companiilor celeilalte părți accesul la informațiile disponibile cu caracter neconfidențial și la cele care nu sînt protejate în ceea ce privește dreptul de proprietate, referitor la economia națională și sectoarele individuale, inclusiv informații cu privire la comerțul exterior, cifre de producție și alte asemenea date despre piața internă a fiecărei părți.

3. În măsura posibilului, fiecare parte va acorda celeilalte părți și cetățenilor și companiilor celeilalte părți, prilejul de a comenta asupra formulării legilor, reglementărilor, standardelor și regulilor administrative ce afectează desfășurarea activităților de afaceri.

ARTICOLUL VII

Prevederi financiare cu privire la comerțul cu mărfuri și servicii

1. Toate tranzacțiile comerciale între cetățenii și companiile părților vor fi efectuate în dolari S.U.A. sau în orice valută ce ar putea fi desemnată de către Fondul Monetar Internațional ca fiind valută liber utilizabilă, cu excepția cazului în care s-a convenit altfel între părțile la tranzacții individuale.

2. Nici o parte nu va limita transferul din propriul teritoriu al devizelor convertibile sau al depozitelor

în deize convertibile sau ale instrumentelor de plată reprezentative ale acestora, obținute ca urmare a comerțului cu mărfuri și servicii de către cetățenii și companiile celeilalte părți.

3. Cetățenii și companiile unei părți care dețin monedă a celeilalte părți, dobîndită în mod legal, pot depune această monedă în instituții financiare situate pe teritoriul celeilalte părți și pot să păstreze și să folosească această monedă pentru cheltuieli la nivel local.

4. Fără derogare de la paragrafele 2 sau 3 ale acestui articol, relativ la comerțul cu produse și servicii, fiecare parte va acorda cetățenilor și companiilor celeilalte părți tratamentul națiunii celei mai favorizate sau tratamentul național, alegîndu-l pe cel mai favorabil, în ceea ce privește :

a) deschiderea și menținerea de conturi, atît în monedă locală, cît și în valută străină, și accesul la fondurile lor depozitate, în cadrul instituțiilor financiare plasate pe teritoriul părții respective ;

b) plățile, remiterile și transferurile de valute convertibile sau de instrumente financiare reprezentative ale acestora, între teritoriile celor două părți, precum și între teritoriul respectivei părți și acela al oricărei țări terțe ;

c) cursurile de schimb valutar și aspectele legate de acesta, inclusiv accesul la deize liber utilizabile, ca, de exemplu, în cadrul licitațiilor valutare ; și

d) primirea și folosirea de monedă locală.

ARTICOLUL VIII

Protecția drepturilor de proprietate intelectuală

1. Fiecare dintre părți va asigura protecția și aplicarea corespunzătoare și efective ale brevetelor, mărcilor de fabrică, de comerț și de serviciu, drepturilor de autor, secretelor de comerț și topografiilor de circuite integrate, după cum este prevăzut în textul scrisorii anexă la prezentul, referitoare la proprietatea intelectuală.

ARTICOLUL IX

Domenii pentru cooperarea viitoare

1. În scopul dezvoltării în continuare a comerțului bilateral și al promovării unei creșteri constante a schimbului de mărfuri și servicii, ambele părți se vor strădui să încheie un acord reciproc acceptabil cu privire la problemele legate de investiții, inclusiv repatrierea profiturilor și transferul de capital.

2. Părțile vor adopta măsuri corespunzătoare pentru promovarea cooperării economice și tehnice, pe o bază cît mai larg posibilă, în toate domeniile care se consideră a fi în interesul lor reciproc, inclusiv cooperarea în domeniul statisticii și standardelor, ca și al cifrelor de producție.

3. Avînd în vedere importanța economică crescîndă a industriilor de servicii, părțile convin să se consulte în probleme care influențează operațiunile comerciale legate de servicii, în cele două țări, și în probleme speciale de interes reciproc, privind sectoarele individuale de servicii, cu scopul, printre altele, de a obține acces și liberalizare pe piață, maximum posibil.

ARTICOLUL X

Măsuri de protecție la import

1. Părțile sînt de acord să se consulte prompt, la cererea oricăreia dintre părți, ori de cîte ori importuri efective sau de perspectivă de produse provenind din teritoriul celeilalte părți cauzează, amenință să cauzeze, ori contribuie într-o măsură însemnată la perturbarea pieței. O perturbare a pieței se constată în cadrul unei industrii autohtone, ori de cîte ori importurile unui articol similar sau direct concurent cu un articol produs de o asemenea industrie autohtonă cresc rapid, fie în valoare absolută fie relativă, astfel încît să cauzeze un prejudiciu material important sau o amenințare cu un astfel de prejudiciu, relativ la o asemenea industrie autohtonă.

2. Consultările prevăzute la paragraful 1 al acestui articol vor avea ca obiective : (i) prezentarea și examinarea factorilor legați de asemenea importuri ce pot cauza sau amenința să cauzeze sau pot contribui într-o măsură importantă la perturbarea pieței și (ii) găsirea de mijloace pentru prevenirea sau remedierea unor asemenea perturbări de piață. Astfel de consultări vor fi încheiate în decurs de 60 de zile de la data solicitării lor, cu excepția cazului cînd părțile convin altfel.

3. Excepționînd cazurile în care o soluție diferită va fi convenită de comun acord în timpul consultărilor, partea importatoare poate : (i) să impună limitări cantitative la import, măsuri tarifare sau orice alte restricții sau măsuri, într-un asemenea grad și pe o astfel de perioadă de timp care se consideră necesare pentru împiedicarea sau remedierea amenințării cu/sau a perturbării efective a pieței și (ii) să ia măsuri adecvate pentru a asigura că importurile din teritoriul celeilalte părți se încadrează în asemenea limitări cantitative sau în alte restricții. În acest caz, cealaltă parte va fi liberă să devieze de la obligațiile sale conforme prezentului acord, cu privire la asigurarea unui comerț substanțial echivalent.

4. În cazul în care, după părerea părții importatoare, este necesară o acțiune de urgență care să împiedice sau să remedieze o astfel de perturbare a pieței, partea importatoare poate adopta, în orice moment, o astfel de măsură, fără consultări prealabile, cu condiția ca asemenea consultări să fie solicitate imediat după aceea.

5. Fiecare parte va asigura ca procedurile sale interne de determinare a perturbării pieței să fie transparente și să ofere părților afectate posibilitatea să își prezinte punctele de vedere.

6. În alegerea măsurilor în cadrul acestui articol, părțile vor acorda prioritate acelor măsuri care să cauzeze cea mai mică perturbare față de scopurile și prevederile acestui acord.

7. Părțile confirmă că elaborarea prevederilor de protecție privind perturbarea pieței, din acest articol, nu prejudiciază dreptul oricăreia dintre părți de a aplica propriile legi și reglementări în vigoare, privind comerțul nelocal, inclusiv cele cu privire la anti-dumping și taxe compensatorii și cele care se aplică comerțului cu textile și produse textile.

ARTICOLUL XI

Reglementarea diferendelor

1. Cetățenilor și companiilor oricăreia dintre părți li se va acorda tratamentul național cu privire la acce-

sul la toate tribunalele și organele administrative de pe teritoriul celeilalte părți, ca reclamânți, pîrîți sau în altă calitate. Aceștia nu vor pretinde și nici nu vor beneficia de imunitate în caz de urmăriri sau executare de hotărîri judecătorești, proceduri pentru recunoașterea și executarea unor hotărîri de arbitraj sau orice altă obligație de pe teritoriul celeilalte părți, cu privire la tranzacțiile comerciale ; de asemenea, aceștia nu vor pretinde ori beneficia de imunități în ceea ce privește impunerea legată de tranzacții comerciale, cu excepția cazurilor care ar putea fi prevăzute în alte acorduri bilaterale.

2. Părțile încurajează recurgerea la arbitraj pentru soluționarea diferendelor decurgînd din tranzacții comerciale încheiate între cetățeni sau companii ale României și cetățeni sau companii ale Statelor Unite ale Americii. Asemenea arbitraj poate fi prevăzut în înțelegerile din cadrul contractelor dintre astfel de cetățeni și companii sau în înțelegeri scrise, separate între aceștia.

3. Părțile contractante pot prevedea ca arbitrajul să se facă în conformitate cu oricare din regulile de arbitraj recunoscute pe plan internațional, ca, de exemplu, regulile de arbitraj ale Camerei Internaționale de Comerț sau Regulamentul UNCITRAL. În cazul în care părțile contractante aleg Regulamentul UNCITRAL, ele trebuie să desemneze o autoritate de nominare în conformitate cu regulamentul menționat, într-o țară alta decît România sau Statele Unite ale Americii.

4. În cazul în care nu s-a convenit altfel între părțile contractante, acestea trebuie să specifice drept loc de arbitraj o altă țară decît România sau Statele Unite ale Americii, care să fie parte la Convenția de la New York, din 1958, privind recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine.

5. Nici o prevedere a acestui articol nu va fi interpretată ca piedică, iar părțile nu vor interzice părților respective să convină asupra oricărei alte forme de arbitraj sau de soluționare a diferendelor, care se potrivesc nevoilor lor specifice.

6. Fiecare parte va asigura pe teritoriul său existența unor mijloace efective, pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale.

ARTICOLUL XII

Securitatea națională

1. Prevederile acestui acord nu vor limita dreptul oricăreia dintre părți de a întreprinde orice acțiune pentru protejarea intereselor sale privind securitatea națională.

ARTICOLUL XIII

Consultări

1. Comisia Economică Mixtă Româno-Americană, înființată la 5 decembrie 1973, va reanaliza periodic derularea acestui acord și va face recomandări în vederea realizării obiectivelor acestuia. Comisia va funcționa în conformitate cu statutul și regulile de procedură existente, după cum acestea pot fi modificate, din cînd în cînd, de către părți.

2. La cererea oricăreia dintre ele, părțile convin să se consulte prompt, pe canale corespunzătoare, pentru

discutarea oricărei probleme privind interpretarea și aplicarea acestui acord sau ale altor aspecte relevante ale relațiilor dintre părți.

ARTICOLUL XIV

Definiții

1. Pentru scopurile acestui acord, termenii indicați mai jos vor avea următoarele înțelesuri :

a) *companie* înseamnă orice fel de corporație, companie, asociație, entitate cu proprietar unic sau altă organizație legal constituită în conformitate cu legile și reglementările unei părți sau ale unei subdiviziuni politice a acesteia, indiferent dacă este organizată sau nu în scop de profit, sau dacă este proprietate privată sau guvernamentală ;

b) *reprezentanță comercială* înseamnă o reprezentanță a unei companii a unei părți ;

c) *cetățean* înseamnă o persoană fizică care are cetățenia unei părți, în conformitate cu legea în vigoare a acelei părți.

ARTICOLUL XV

Excepții generale

1. Nici o prevedere din acest acord nu va fi interpretată ca interzicând orice fel de activitate a oricărei părți, care este cerută sau permisă de către G.A.T.T.

2. Atât timp cât respectiva măsură nu constituie o discriminare arbitrară sau nejustificată între țările în care predomină aceleași condiții, sau o restricție deghizată asupra comerțului internațional, nici o prevedere din prezentul acord nu va fi interpretată ca interzicând :

a) măsuri pentru protecția drepturilor de proprietate intelectuală și pentru prevenirea practicilor neloiale, așa cum se prevede în art. VIII și în scrisorile anexă la prezentul acord, cu condiția ca ele să se refere numai la un prejudiciu efectiv sau la prevenirea producerii unui astfel de prejudiciu ;

b) măsuri motivate prin prevederile art. XX al G.A.T.T., cu condiția ca termenul *acord* din paragraful d) al art. XX al G.A.T.T. să fie interpretat că se referă la prezentul acord.

3. Comerțul cu mărfuri și servicii între părți, care face obiectul acordurilor bilaterale sau multilaterale existente sau ulterioare, referitoare la comerțul sectorial specific, cum sînt cele pentru textile și aviația civilă, va fi reglementat în conformitate cu prevederile fiecăruia din acordurile menționate.

4. Fiecare parte își rezervă dreptul de a refuza oricărei companii avantajele decurgînd din acest acord, în cazul în care : (i) cetățeni ai oricărei țări dețin controlul respectivei companii și compania nu are activități comerciale substanțiale pe teritoriul celeilalte

părți, sau (ii) dacă în companie controlul este deținut de cetățeni ai unei țări cu care acea parte nu întreține relații economice normale.

ARTICOLUL XVI

Intrarea în vigoare, termenul de valabilitate, suspendarea și denunțarea

1. Prezentul acord (inclusiv scrisorile anexă, care constituie parte integrantă a acordului) va intra în vigoare la data efectuării schimbului de note diplomatice prin care părțile își notifică reciproc că toate cerințele legale necesare pentru intrarea în vigoare au fost îndeplinite și va rămîne în vigoare după cum se prevede în paragrafele 3 și 4 ale acestui articol.

2. La data intrării în vigoare, acest acord va prevala întru totul Acordul privind relațiile comerciale între Republica Socialistă România și Statele Unite ale Americii, încheiat la 2 aprilie 1975, și Acordul de suspendare a aplicării reciproce a tratamentului națiunii celei mai favorizate privind tarifele vamale, din cadrul Acordului comercial din 2 aprilie 1975, încheiat la 22 iunie 1988, acorduri care nu vor mai fi în vigoare sau efective.

3. a) Termenul inițial de valabilitate a acestui acord va fi de 3 ani, sub rezerva subparagrafelor b) și c) ale acestui paragraf.

b) În cazul în care oricare dintre părți întîmpină sau întrevede o problemă cu privire la competența sa legală pe plan intern, de a îndeplini oricare din obligațiile sale decurgînd din acest acord, partea respectivă va cere consultări imediate cu cealaltă parte. După formularea cererii de consultare, cealaltă parte va intra, cît mai curînd posibil, în astfel de consultări privind circumstanțele apărute, în vederea găsirii unei soluții de evitare a acțiunii conform paragrafului c).

c) În eventualitatea că oricare dintre părți nu are autoritatea legală pe plan intern de a-și îndeplini obligațiile asumate în cadrul acestui acord, oricare dintre părți poate suspenda aplicarea acestui acord sau, cu consimțămîntul celeilalte părți, a oricărei secțiuni a acestui acord. În acest caz, în cea mai mare măsură posibilă și în conformitate cu legislația internă, părțile vor căuta să reducă la minimum perturbarea relațiilor comerciale existente între cele două țări.

4. Prezentul acord va fi prelungit pe perioade succesive de cîte 3 ani, în afara cazului în care oricare dintre părți a notificat în scris pe cealaltă parte asupra intenției sale de a denunța acest acord, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate în cîrs la data respectivă.

Drept pentru care, subsemnații, fiind deplin împuterniciți, am semnat acest acord.

Încheiat la București la data de 3 aprilie 1992, în duplicat, în limbile română și engleză, ambele texte fiind autentice în aceeași măsură.

În numele Guvernului
României,
Constantin Fota

În numele Guvernului
Statelor Unite ale Americii,
John R. Davis, Jr.

București, 3 aprilie 1992

Stimate domnule ambasador,

În legătură cu semnarea, la această dată, a Acordului privind relațiile comerciale dintre România și Statele Unite ale Americii (*acordul*), am onoarea de a confirma înțelegerea la care s-a ajuns de către guvernele noastre (*părțile*), referitor la cooperarea în domeniul serviciilor turistice, și anume :

Scopul

1. Ambele părți vor facilita dezvoltarea turismului între România și Statele Unite ale Americii și vor încuraja adoptarea de măsuri de către companiile de turism ale ambelor țări, în vederea satisfacerii dorinței de cunoaștere a turiștilor privind modul de viață, realizările, istoria și cultura respectivelor țări.

Promovarea turismului la nivel guvernamental

1. Fiecare dintre părți va cere permisiunea celeilalte părți, înainte de a înființa birouri guvernamentale oficiale, de promovare a turismului, pe teritoriul celeilalte părți.

2. Permisivitatea de a deschide birouri de promovare a turismului sau birouri operative regionale de turism, cât și statutul personalului acelor birouri vor fi condiționate de acordul dintre părți și de legile și reglementările țării gazdă.

3. Birourile de promovare a turismului, deschise de oricare dintre părți, vor funcționa pe baze necomerciale.

Birourile oficiale de promovare a turismului și personalul desemnat acestora nu vor acționa ca agenți sau părți în tranzacțiile comerciale, nu vor intra în acorduri contractuale din partea organizațiilor comerciale și nu se vor angaja în nici o altă activitate comercială.

Astfel de birouri nu vor vinde servicii publicului și nu vor intra în concurență în vreun fel cu agenții de voiaj sau operatorii de turism din ambele țări.

4. Birourile guvernamentale oficiale de turism vor acționa în vederea promovării și facilitării turismului între România și Statele Unite ale Americii, având ca scop, printre altele :

a) furnizarea către public de informații despre infrastructura și atracțiile turistice din țările respective, industria de turism și mijloacele de comunicare în masă ;

b) organizarea de întâlniri și grupuri de lucru pentru reprezentanții industriei de turism, după cum va fi cazul ;

c) participarea la manifestări expoziționale comerciale ;

d) distribuirea către public, industria de turism și mijloacele de comunicare în masă a materialelor de reclamă și promovare, cum ar fi afișe, broșuri și fotografii ;

e) realizarea de studii de piață privind turismul.

5. Nimic din această scrisoare nu va obliga pe vreuna dintre părți să deschidă un birou guvernamental oficial de turism pe teritoriul celeilalte părți.

Companiile comerciale de turism

1. Companiile comerciale de turism, fie ele proprietate privată sau guvernamentală, sau subsidiare ale acestora vor fi tratate ca niște companii comerciale private, fiind supuse, în totalitate, tuturor legilor și reglementărilor țării gazdă.

2. Fiecare parte se va asigura, în cadrul limitelor autorității sale legale și în conformitate cu legile și reglementările sale, ca orice companie deținută, controlată sau administrată de către acea parte sau orice societate mixtă cu acea parte, cît și orice companie privată sau societate mixtă între companii private, care în mod efectiv controlează o parte importantă a serviciilor turistice și de voiaj pe teritoriul celeilalte părți, să furnizeze astfel de servicii cetățenilor și companiilor celeilalte părți, pe baze corecte și echitabile.

Nici o prevedere din această scrisoare sau din acord nu va fi interpretată în sensul că serviciile turistice și de voiaj nu vor beneficia în totalitate de prevederile acordului, ca și toate celelalte industrii și sectoare.

În continuare, am onoarea de a propune ca această înțelegere să fie tratată ca parte integrantă a acordului. Aș fi recunoscător dacă ați confirma că această înțelegere este împărtășită și de guvernul dumneavoastră.

Cu stimă,

Constantin Fotă,

ministrul comerțului și turismului al României

Excelenței Sale,
dl John R. Davis, Jr.,
ambasadorul Statelor Unite
ale Americii în România

București, 3 aprilie 1992

Stimate domnule ambasador,

În legătură cu semnarea, la această dată, a Acordului privind relațiile comerciale dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii (*acordul*), am onoarea să confirm înțelegerea la care s-a ajuns de către guvernele noastre, și anume :

În vederea promovării activităților comerciale și a cooperării economice, Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii (*părțile*) convin să se angajeze în următoarele acțiuni :

1. Încurajarea cetățenilor și companiilor din țările respective de a realiza, publica și furniza direct ghiduri cuprinzând numele cetățenilor și companiilor implicate în comerțul exterior și ale persoanelor din conducerea acestora, ca și alte informații folositoare în stabilirea de contacte și evaluarea potențialilor parteneri de afaceri, precum și liste cu agențiile guvernamentale și persoanele de conducere implicate în politica și reglementarea comerțului exterior ; și

2. Crearea unor condiții favorabile pentru accesul la informații comerciale neprotejate de vreun drept de proprietate și neconfidențiale, folositoare în vederea evaluării potențialilor parteneri de afaceri, cum ar fi rapoartele lor financiare, dări de seamă/extrase de cont privind beneficiile și pierderile și activități concrete în comerțul exterior.

În continuare, am onoarea de a propune ca această înțelegere să fie tratată ca parte integrantă a acordului. Aș fi recunoscător dacă ați confirma că această înțelegere este împărtășită de către guvernul dumneavoastră.

Cu stimă,

Constantin Fota,

ministru comerțului și turismului al României

Excelenței Sale,
dl John R. Davis, Jr.,
ambasadorul Statelor Unite
ale Americii în România

București, 3 aprilie 1992

Stimate domnule ambasador,

În legătură cu semnarea, la această dată, a Acordului privind relațiile comerciale dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii (*acordul*), am onoarea de a confirma înțelegerea la care s-a ajuns de către guvernele noastre, și anume :

Părțile convin să asigure protecția și implementarea corespunzătoare și eficiente ale drepturilor de proprietate intelectuală, referitor la brevete, mărci de fabrică, de comerț și de serviciu, drepturi de autor, secrete de comerț și topografii de circuite integrate. Fiecare dintre părți își reafirmă angajamentele asumate în cadrul acelor acorduri internaționale referitoare la proprietatea intelectuală, în care ambele părți sînt semnatare. În mod expres, fiecare dintre părți își reafirmă angajamentele asumate în cadrul Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale (Actul de la Stockholm, 1967) și în cadrul Convenției de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice.

1. Fiecare dintre părți va acorda titularilor de drepturi protejate ai celeilalte părți un tratament cel puțin la fel de favorabil ca cel pe care îl acordă propriilor titulari de drepturi protejate, în ceea ce privește legile, reglementările și practicile care implementează prevederile acestei scrisori.

2. În vederea asigurării unei protecții și implementării corespunzătoare și eficiente ale drepturilor de proprietate intelectuală, fiecare dintre părți va continua să adere la Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale (Actul de la Stockholm, 1967) (Convenția de la Paris), va adera la Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice (Paris, 1971) (Convenția de la Berna), la Convenția de la Geneva pentru protecția producătorilor de fonograme (Convenția de la Geneva) și va mai respecta, între altele, următoarele :

a) **Dreptul de autor și drepturile învecinate**

(i) Fiecare dintre părți va proteja operele enumerate în art. 2 al Convenției de la Berna și oricare alte opere cunoscute în momentul de față sau care se vor realiza ulterior, care au un caracter original în conformitate cu spiritul Convenției de la Berna, inclusiv :

(1) toate tipurile de programe de calculator (inclusiv programe de aplicare și sisteme de operare), exprimate în orice fel de limbaj, fie el în cod sursă sau cod obiect, și care vor fi protejate ca opere literare ; și

- (2) colecții sau compilații de materiale sau date protejate ori nu, fie ele tipărite, citibile pe mașină sau în orice altă formă, inclusiv baze de date, care vor fi protejate în măsura în care constituie o creație intelectuală, datorită acțiunii de selectare, corelare sau aranjare a conținutului lor.
- (ii) Fiecare dintre părți va asigura ca drepturile acordate autorilor, referitor la opere protejate, ca urmare a paragrafului 2 a) (i) al acestei scrisori, să includă următoarele :
- (1) dreptul exclusiv de a importa sau a autoriza importul, pe teritoriul părții respective, a copiilor legal realizate ale operei ;
 - (2) dreptul exclusiv de a împiedica importul, pe teritoriul părții respective, de copii ale operei realizate fără autorizarea titularului de drept ;
 - (3) dreptul exclusiv de a distribui public pentru prima dată originalul sau fiecare copie autorizată a unei opere, pe calea vânzării, închirierii sau pe altă cale ;
 - (4) relativ, cel puțin, la programele de calculator, dreptul exclusiv de a autoriza sau interzice închirierea originalului sau a copiilor operelor protejate prin dreptul de autor. Fiecare parte poate exclude de la dreptul de închiriere programe care sînt fixate ca parte a unei mașini sau care sînt fixate într-o formă care nu permite copierea. Lansarea originalelor sau copiilor de programe de calculator pe piață, cu consimțămîntul titularului de drept, nu va epuiza dreptul de închiriere ; și
 - (5) dreptul exclusiv de a face publică o operă, cu excepția înregistrărilor sonore (de exemplu . prin interpretarea, prezentarea video, proiecția pe ecran, expunerea, difuzarea prin radio sau televiziune, transmiterea sau retransmiterea unei opere) ; termenul *public* va include :
 - (A) comunicarea unei opere într-un loc deschis publicului sau în orice loc în care se adună un număr substanțial de persoane din afara cercului normal al membrilor unei familii și al cunoștințelor acestora ; sau
 - (B) comunicarea sau transmiterea unei opere, interpretarea sau prezentarea unei opere în orice formă sau prin orice mijloc sau procedeu, într-un loc indicat la clauza 2 (ii) (5) (A) sau către public, indiferent dacă membrii care compun acel public susceptibil de a recepționa astfel de comunicări pot sau nu să o facă în același loc sau în locuri diferite ori în același timp sau la momente diferite.
- (iii) Părțile vor extinde protecția acordată în cadrul paragrafului 2 a) (i) și 2 a) (ii) al acestei scrisori asupra autorilor celeilalte părți, fie ei persoane fizice sau, în cazul în care legislația internă a părții care solicită protecție prevede astfel, persoane juridice și asupra succesorilor de drept ai acestora.
- (iv) Fiecare dintre părți va asigura ca drepturile exclusive protejate în cadrul paragrafului 2 a) (ii) al acestei scrisori să fie folosibile și transferabile în mod liber și individual. Fiecare dintre părți va asigura, de asemenea, ca cesionarii și licențiații cu drepturi exclusive să se poată bucura de toate drepturile cedenților și licențiatorilor lor, dobîndite prin acorduri voluntare, și vor asigura ca aceștia să aibă dreptul să profite de/și să își exercite drepturile exclusive dobîndite în nume propriu.
- (v) În cazul în care una dintre părți calculează durata protecției unei opere pe altă bază decît durata de viață a unei persoane fizice, durata protecției nu va fi mai mică de 50 de ani de la prima publicare autorizată sau, în cazul în care nu se face o astfel de publicare autorizată în cadrul a 50 de ani de la realizarea operei, aceasta va fi de 50 de ani după realizarea operei.
- (vi) Fiecare dintre părți va restringe orice limitări sau excepții ale drepturilor exclusive prevăzute în cadrul paragrafului 2 a) (ii) al acestei scrisori (inclusiv orice limitări sau excepții care restrîng astfel de drepturi la activitatea „publică”) la anumite cazuri speciale care nu intră în conflict cu exploatarea normală a operei și care nu prejudiciază, în mod nerezonabil, interesele legitime ale titularului de drept.
- (vii) Fiecare dintre părți va limita recurgerea la licențe obligatorii la acele opere, drepturi și utilizări permise în conformitate cu Convenția de la Berna și, în plus, va asigura ca orice licență obligatorie sau nonvoluntară legitimă sau restricție a drepturilor exclusive la simplul drept la remunerare să asigure mijloacele de efectuare a plății și de remitere a redevențelor la un nivel conform cu cel negociat pe baze voluntare.
- (viii) Fiecare dintre părți va acorda producătorilor de înregistrări sonore cel puțin drepturile exclusive de a face sau autoriza următoarele :
- (1) reproducerea înregistrării prin orice mijloc sau procedeu, în totalitate sau parțial ; și,
 - (2) importul, distribuția exclusivă și închirierea prevăzute la paragrafele 2 a) (ii) (1), (2), (3) și (4) ale acestei scrisori.

- (ix) Paragrafele 2 a) (iii), (iv) și (vi) ale acestei scrisori se vor aplica, „mutatis mutandis“, la înregistrările sonore.
- (x) Fiecare dintre părți :
- (1) va proteja înregistrările sonore fixate sau publicate pentru prima dată pe teritoriul celeilalte părți ;
 - (2) va proteja înregistrările sonore pe o durată de cel puțin 50 de ani de la publicare ; și
 - (3) va acorda dreptul de a face prima distribuție în public a originalului fiecărei înregistrări sonore autorizate prin vânzare, închiriere sau pe altă cale, prima vânzare a originalului unei astfel de înregistrări sonore neimplicând și dreptul la închiriere sau import al acesteia („Dreptul de închiriere“ va însemna dreptul de a autoriza sau interzice cedarea posesiunii originalului sau copiilor, pentru avantaje comerciale directe sau indirecte).
- (xi) Părțile nu vor condiționa achiziționarea și valabilitatea drepturilor de proprietate intelectuală asupra înregistrărilor sonore de vreo formalitate și protecția va deveni efectivă, automat, la data realizării înregistrării sonore.

b) Mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu

- (i) Obiecte protejabile
- (1) Mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu vor consta, cel puțin, în semne, cuvinte, inclusiv nume de persoane, desene, litere, numere, culori sau forma produselor sau a ambalajului lor, cu condiția ca marca să fie capabilă de a diferenția produsele sau serviciile unui agent de cele ale altor agenți.
 - (2) Termenul *marcă* va include mărci de serviciu, mărci colective și poate include mărci de certificare.
- (ii) Dobândirea drepturilor
- (1) Fiecare parte va prevedea un sistem de înregistrare a mărcilor. Părțile vor asigura protecția mărcilor pe baza înregistrării și pot asigura protecția pe baza folosinței.
 - (2) Fiecare dintre părți va publica fiecare marcă fie înainte de înregistrarea ei sau imediat după înregistrare și va acorda altor părți o posibilitate rezonabilă de a înainta o cerere pentru anularea înregistrării. În plus, fiecare dintre părți poate acorda posibilitatea celeilalte părți de a se opune înregistrării unei mărci.
 - (3) Natura produselor sau serviciilor la care urmează să se aplice o marcă nu va constitui, în nici un caz, un obstacol în calea înregistrării mărcii.
- (iii) Drepturi conferite
- (1) Titularul unei mărci înregistrate va avea drepturi exclusive asupra acesteia. El va avea dreptul să împiedice orice terță parte care nu are consimțământul lui de a folosi în comerț semne identice sau similare pentru produse sau servicii care sînt identice sau similare cu acelea pentru care marca este protejată, atunci cînd dintr-o astfel de folosire ar rezulta posibilitatea unei confuzii.
 - (2) Fiecare dintre părți va refuza să înregistreze sau va anula înregistrarea și va interzice folosirea unei mărci care este posibil să creeze confuzie cu marca altuia care este considerată a fi notorie. Orice parte poate să nu ceară ca notorietatea mărcii să se extindă dincolo de segmentul de piață care, în mod normal, se ocupă cu respectivele produse sau servicii.
 - (3) Titularul unei mărci va avea dreptul să acționeze împotriva oricărei folosiri neautorizate care constituie un act de concurență neloială.
 - (4) Drepturile descrise în paragrafele anterioare nu vor prejudicia nici unul din drepturile anterioare și nici nu vor afecta posibilitatea părților de a acorda drepturile pe bază de folosință.
- (iv) Durata protecției
- Înregistrarea inițială a unei mărci va fi pe o durată de cel puțin 10 ani. Înregistrarea unei mărci va fi reînnoibilă mereu, pe durate de cel puțin 10 ani, în cazul în care sînt îndeplinite condițiile pentru o astfel de reînnoire.
- (v) Alte cerințe
- Folosirea unei mărci în comerț nu va fi afectată de cerințe speciale, cum ar fi utilizarea care reduce funcția unei mărci la indicarea provenienței sau utilizarea împreună cu o altă marcă.
- (vi) Licențe obligatorii
- Licențele obligatorii nu vor fi permise în cazul mărcilor.

- (vii) Transmiterea înregistrărilor
Înregistrările mărcilor pot fi transmisibile.

c) Brevete

(i) Obiecte brevetabile

Se vor acorda brevete pentru orice invenții, fie ele produse sau procedee, în toate domeniile tehnologiei, excepție făcând posibilitatea că orice parte poate exclude de la brevetare orice invenție sau descoperire care este folosită doar pentru utilizarea unui material nuclear special sau energiei atomice într-o armă nucleară.

(ii) Drepturi conferite

- (1) Un brevet va conferi dreptul de a-i împiedica pe alții care nu dețin consimțământul titularului de brevet de la producerea, folosirea sau vânzarea obiectului brevetului. În cazul unui procedeu brevetat, brevetul conferă dreptul de a-i împiedica pe alții care nu au consimțământul de a utiliza acel procedeu și de a utiliza, vinde și importa cel puțin produsul obținut direct prin acel procedeu.
- (2) Atunci când obiectul brevetului este un procedeu de obținere a unui produs, fiecare dintre părți va prevedea ca sarcină de a proba că un produs declarat, dar încă nedovedit, de încălcare nu a fost realizat prin acel procedeu — să revină aceluia bănuț de încălcare, dacă titularul brevetului prezintă probe de existență a unei probabilități substanțiale că produsul a fost realizat pe baza aceluia procedeu și titularul brevetului nu a fost capabil, prin eforturi rezonabile, să identifice procedeul folosit în fapt. În strângerea și evaluarea probelor contrare se va ține seama de interesele legitime ale pîritului, în vederea protejării secretelor sale de comerț.
- (3) Un brevet poate fi revocat numai pe motivele care ar fi justificat refuzul de a acorda brevetul respectiv.

(iii) Excepții

Fiecare dintre părți poate prevedea excepții limitate ale drepturilor exclusive conferite printr-un brevet, cum ar fi în cazul unor acte făcute în scopuri experimentale, cu condiția ca excepțiile să nu prejudicieze, în mod semnificativ, interesele economice ale titularului de drept, avînd în vedere interesele legitime ale unor terțe părți.

(iv) Durata protecției

Fiecare dintre părți va prevedea o durată de protecție de cel puțin 20 de ani de la data depunerii cererii de brevetare, sau de 17 ani de la data acordării brevetului. Fiecare dintre părți este încurajată să extindă durata protecției brevetului, în cazuri adecvate, pentru a compensa întârzierile cauzate de procedurile de aprobare.

(v) Protecție tranzitorie

Oricare parte va prevedea o protecție tranzitorie pentru produse care încorporează un obiect considerat a fi nebrevetabil în conformitate cu legea sa pentru brevete, anterioară implementării prevederilor acestei scrisori, cînd următoarele condiții sînt îndeplinite:

- (1) obiectul la care se referă produsul va deveni brevetabil după implementarea prevederilor acestei scrisori; și
- (2) un brevet a fost deja eliberat pentru produs de către cealaltă parte înainte de intrarea în vigoare a acordului; și
- (3) produsul nu a fost comercializat, pînă atunci, pe teritoriul părții care prevede o astfel de protecție tranzitorie.

Titularul unui brevet pentru un produs care îndeplinește condițiile de mai sus va avea dreptul să prezinte o copie a brevetului autorității competente a părții care acordă protecția tranzitorie. Această parte va limita dreptul unui astfel de titular de a produce, folosi sau vinde produsul pe teritoriul său la o perioadă care să expire o dată cu aceea a brevetului prezentat.

(vi) Licențe obligatorii

Fiecare dintre părți poate limita drepturile exclusive ale titularului de brevet prin licențe obligatorii, dar numai în scopul de a: (1) remedia o violare adjudecată a legii concurenței; (2) invoca numai pe durata existenței ei o stare națională de urgență declarată; și (3) da posibilitatea respectării standardelor naționale privitoare la poluarea atmosferei, cînd licențele obligatorii sînt esențiale pentru această respectare.

Atunci cînd legislația unei părți permite acordarea de licențe obligatorii, următoarele prevederi vor fi respectate :

- (1) Licențele obligatorii vor fi neexclusive și nu vor putea fi transmise decît împreună cu partea din întreprindere care exploatează licența respectivă.
- (2) Este necesară plata remunerației către titularul brevetului, corespunzătoare compensării în întregime a titularului de brevet pentru licență, excepție făcînd licențele obligatorii care remediază violarea adjudecată a legii concurenței.
- (3) Fiecare caz care implică o posibilă acordare a unei licențe obligatorii va fi analizat pe fondul propriu, făcînd excepție faptul că se poate renunța la o astfel de analiză în cazurile de stare națională de urgență declarată.
- (4) Orice licență obligatorie va fi revocată atunci cînd circumstanțele care au condus la acordarea ei încetează să existe, avînd în vedere interesele legitime ale titularului de brevet și ale licențiatului. Continuarea existenței acestor circumstanțe va fi reanalizată la cererea titularului de brevet.
- (5) Reanalizarea pe cale juridică se va face pentru :
 - a) hotărîri de acordare a licențelor obligatorii, cu excepția cazului unei stări de urgență națională declarată,
 - b) hotărîri de a continua licențele obligatorii, și
 - c) hotărîri privind valoarea compensației prevăzute pentru licențe obligatorii.

d) Topografiile de circuite integrate semiconductoare

(i) Obiectul protejabil

- (1) Fiecare parte va prevedea protecție pentru topografiile originale încorporate într-un circuit integrat semiconductor, fie el fixat sau în cod.
- (2) Fiecare parte poate condiționa protecția de fixarea sau înregistrarea topografiilor.
Dacă înregistrarea este obligatorie, solicitanților li se vor acorda cel puțin 2 ani de la prima exploatare comercială a topografiei, timp în care să depună cererea.
Oricare parte care solicită depunerea de materiale de identificare sau alte materiale referitoare la o topografie nu va cere depunătorilor de cereri să dezvăluie informații confidențiale sau aflate sub protecție, decît dacă este esențial pentru a permite identificarea topografiei respective.

(ii) Drepturi dobîndite

- (1) Fiecare dintre părți va acorda titularilor de drepturi asupra topografiilor ai celeilalte părți dreptul exclusiv de a face sau autoriza următoarele :
 - (A) reproducerea topografiei ;
 - (B) încorporarea topografiei într-un cip semiconductor ; și
 - (C) importul sau distribuția unui circuit integrat semiconductor care încorporează topografia și a produselor care includ astfel de circuite integrate.
- (2) Condițiile prezentate în paragraful c) (vi) al acestui paragraf se vor aplica, „mutatis mutandis”, la acordarea oricărei licențe obligatorii pentru topografii.
- (3) Nici una dintre părți nu este obligată să extindă protecția asupra unor topografii care sînt comune în industrie la momentul creării lor sau asupra topografiilor care sînt, în mod exclusiv, dictate de funcțiunile circuitului la care se aplică.
- (4) Fiecare dintre părți poate excepta următoarele de la obligațiile impuse de legislația proprie :
 - (A) reproducerea unei topografii destinate predării în instituții de învățămînt, analizării sau evaluării în cursul pregătirii unei topografii care este ea însăși originală ;
 - (B) importul sau distribuția de cipuri semiconductoare, încorporînd o topografie protejată, care au fost vîndute de/sau cu consimțămîntul titularului topografiei ; și
 - (C) importul sau distribuția, pînă la momentul unei notificări, ale unui cip semiconductor care încorporează o topografie protejată și ale produselor care încorporează asemenea cipuri, de către o persoană care stabilește că nu a știut și nu a avut motive întemeiate

să creadă că topografia era protejată, cu condiția ca, relativ la stocurile existente sau cumpărate la momentul în care se primește notificarea, o astfel de persoană să poată importa sau distribui numai acel stoc, dar ea este datoare să plătească redevențe corespunzătoare la vânzarea fiecărui produs după primirea notificării.

(iii) Durata protecției

Durata protecției pentru topografie se va întinde cel puțin pe 10 ani de la data primei exploatare comerciale sau de la data înregistrării topografiei, dacă aceasta este necesară, oricare dintre cazuri se produce mai întâi.

e) Acte contrarii practicilor comerciale loiale și protecția secretelor de comerț

(i) În exercitiul asigurării protecției efective împotriva concurenței neloiale, după cum se prevede în art. 10 bis al Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale, fiecare parte va prevedea, în legislația și practica interne, mijloacele legale pentru cetățeni și companii, în vederea împiedicării dezvăluirii, achiziționării sau folosirii secretelor de comerț de către alții, fără consimțământul titularului de secret de comerț, într-o manieră contrară practicilor comerciale loiale, în măsura în care o astfel de informație :

- (1) ca întreg sau în configurație exactă și în ansamblul componentelor sale, nu este, în general, cunoscută sau ușor de identificat ;
- (2) are o valoare comercială reală sau potențială pentru faptul de a nu fi cunoscută, în general, sau ușor identificabilă ; și
- (3) a făcut obiectul unor măsuri rezonabile în situația dată pentru a fi ținută în secret.

(ii) Nici una dintre părți nu va limita durata de protecție pentru secrete atât timp cât condițiile din paragraful 2 e) (i) al acestei scrisori rămân valabile.

(iii) Licențele

Nici una dintre părți nu va descuraja sau obstrucționa licențele voluntare pentru secretele de comerț prin impunerea unor condiții excesive sau discriminatorii asupra unor astfel de licențe sau a unor condiții care să scadă valoarea secretelor de comerț.

(iv) Folosirea de către guvern

- (1) Dacă una dintre părți solicită, ca o condiție a aprobării pentru comercializarea produselor farmaceutice sau produselor chimice pentru agricultură care utilizează substanțe chimice noi, prezentarea unor date legate de testări confidențiale sau de altă natură, a căror furnizare necesită un efort considerabil, acea parte va proteja astfel de date împotriva folosirii în scopuri comerciale neloiale. În plus, fiecare parte va proteja astfel de date împotriva dezvăluirii lor, exceptând cazul când este necesar să se protejeze publicul sau dacă se iau măsuri de asigurare ca datele să fie protejate împotriva folosirii comerciale neloiale.
- (2) Dacă persoana care prezintă informații nu este de acord, acele date nu pot sta la baza aprobării produselor concurente pentru o perioadă rezonabilă de timp, luând în considerare eforturile implicate în producerea datelor, natura lor și cheltuielile pe care le incumbă pregătirea lor, iar o astfel de perioadă de timp nu va fi, în general, mai mică de 5 ani de la data aprobării pentru comercializare.
- (3) Atunci când o parte depinde de o aprobare de comercializare acordată de cealaltă parte, perioada rezonabilă pentru uzul exclusiv al datelor prezentate în legătură cu obținerea aprobării necesare va începe de la data primei aprobări de comercializare.

f) Implementarea drepturilor de proprietate intelectuală

(i) Fiecare dintre părți va proteja drepturile de proprietate intelectuală, prevăzute în această scrisoare, pe baza Codului civil, Codului penal, Codului administrativ sau a unei combinații a acestora, în conformitate cu prevederile de mai jos. Fiecare dintre părți va adopta proceduri și remedii eficiente pentru a preveni sau stopa, pe teritoriul său și la graniță, orice încălcare și va lua măsuri efective pentru a pune capăt și preîntâmpina încălcările, cât și pentru a descuraja încălcările ulterioare. Asemenea proceduri se vor aplica într-un asemenea mod încât să se evite crearea de obstacole în calea comerțului legitim și să se prevadă măsuri de protecție împotriva abuzului de drept.

- (ii) Procedurile de implementare a drepturilor de proprietate intelectuală vor fi loiale și echitabile.
- (iii) Hotărârile pe fondul cazurilor se vor da, ca regulă generală, în scris și motivate. Ele vor fi făcute cunoscute cel puțin celor care sînt parte la litigiu, fără nici o întîrziere nejustificată.
- (iv) Fiecare dintre părți va prevedea posibilitatea reexaminării pe cale juridică a hotărîrilor administrative definitive asupra fondului unei acțiuni referitoare la protecția dreptului de proprietate intelectuală. Condiționat de prevederile jurisdicționale aflate în legislația fiecărei părți, relativ la importanța fiecărui caz, se va prevedea și posibilitatea pentru reexaminarea pe cale juridică a aspectelor juridice ale hotărîrii judecătorești inițiale pe fondul unui caz, relativ la protecția dreptului de proprietate intelectuală.
- (v) Ținînd seama și de celelalte prevederi din paragraful 2 f), în cazul în care o parte din acest acord este acționată în justiție relativ la încălcarea unui drept de proprietate intelectuală, ca rezultat al folosirii aceluși drept de către/sau pentru guvern, partea poate limita reparația, în ceea ce privește guvernul, numai la plata unei compensații întegrale către titularul dreptului.

3. Pentru scopul acestui acord :

- a) *titular de drept* include pe însuși posesorul dreptului, orice alte persoane fizice sau juridice autorizate de către acesta, care sînt licențiate cu titlu exclusiv în ceea ce privește dreptul respectiv, sau alte persoane autorizate, inclusiv federații sau asociații, care au un statut legal în cadrul legislației interne de recunoaștere a unor astfel de drepturi ;
- b) *o manieră contrară practicii comerciale loiale* înseamnă includerea, „inter alia“, a practicilor cum ar fi furtul, mita, încălcarea de contract, inducerea la încălcare de contract, spionajul electronic și alte forme de spionaj comercial și include achiziția, folosirea sau dezvăluirea secretelor de comerț de către terțe părți care cunoșteau sau aveau motive întemeiate să cunoască că astfel de practici erau legate de achiziționarea acestor informații de către ei ;
- c) *circuit integrat* înseamnă un produs în forma sa finală sau intermediară, în care elementele, dintre care cel puțin unul este un element activ și unele dintre/sau toate interconexiunile sînt realizate integral în și/sau pe o piesă materială și care este destinată să îndeplinească o funcțiune electronică.

4. Cu condiția ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țări în care predomină aceleași condiții, sau o restricție deghizată asupra comerțului internațional, nimic din această scrisoare nu va fi interpretat ca interzicînd adoptarea sau implementarea de către o parte a măsurilor necesare asigurării respectării legilor sau reglementărilor privitoare la protecția și aplicarea drepturilor de proprietate intelectuală și prevenirea practicilor neloiale, după cum este prezentat în această scrisoare.

5. Fiecare parte este de acord să înainteze spre legiferare, nu mai tîrziu de 31 decembrie 1993, legislația necesară îndeplinirii obligațiilor din această scrisoare și să depună cele mai mari eforturi pentru a legifera și implementa această legislație pînă la acea dată.

6. Părțile recunosc că, în conformitate cu legislația română în vigoare, nu este posibil să se implementeze în întregime prevederile acestei scrisori. În consecință, Guvernul României și-a asumat obligația indicată în paragraful 5 al scrisorii anexă de a depune cele mai mari eforturi pentru legiferarea și aplicarea unor amendamente la legile existente sau să adopte noi legi. În așteptarea legiferării unor astfel de amendamente sau legi noi, care să implementeze în totalitate prevederile din schimbul de scrisori, dacă se aduce în atenția Guvernului român de către Guvernul Statelor Unite ale Americii faptul că legile existente sînt aplicate într-un mod neconform cu această scrisoare anexă, Guvernul României va adopta, în mod prompt, măsuri de remediere a neconformității, inclusiv accelerarea introducerii și implementării unor astfel de amendamente și legi noi.

În continuare, am onoarea de a propune ca această înțelegere să fie tratată ca parte integrantă a acestui acord. Aș fi recunoscător dacă ați confirma că această înțelegere este împărtășită de către guvernul dumneavoastră.

Cu stimă,

Constantin Fota,

ministrul comerțului și turismului al României

Excelenței Sale,
dl John R. Davis, Jr.,
ambasadorul Statelor Unite
ale Americii în România

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului
privind relațiile comerciale dintre Guvernul României
și Guvernul Statelor Unite ale Americii, semnat la București
la 3 aprilie 1992**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm
Legea pentru ratificarea Acordului privind relațiile comerciale dintre
Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii, semnat
la București la 3 aprilie 1992, și dispunem publicarea ei în Monitorul
Oficial al României.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU**

București, 27 mai 1992.
Nr. 110.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Prin Hotărârea Guvernului nr. 358/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 1 iulie 1991, a fost înființată Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, sub autoritatea Camerei Deputaților, care are dreptul, conform prevederilor hotărârii menționate, la prima publicare a tuturor actelor normative.

Pentru a cunoaște legislația ce a fost adoptată după Revoluția din Decembrie 1989, pentru a fi informați cu privire la dezbaterile parlamentare, pentru a putea contacta partenerul de afaceri pe care îl doriți, pentru efectuarea formalităților de publicitate prevăzute de lege (citații, concursuri, pierderi de acte, schimbări de nume, anunțuri ale agenților economici, cereri de dobândire sau de renunțare la cetățenia română etc.), Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, prin Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, invită societățile comerciale, întreprinzătorii particulari din țară și din străinătate, precum și pe toți cei interesați, să se adreseze în acest scop zilnic între orele 8,00—15,00, iar vineri între orele 8,00—13,00, la telefon 11.77.02 sau direct la sediul acestuia din str. Blanduziei nr. 1, sector 2.

Aducem, pe această cale, la cunoștință că începând cu data de 1 ianuarie 1992, prețurile practicate de regie pentru publicațiile sale, la care puteți face abonamente la oficiile poștale, sînt următoarele:

	lei/trimestru	\$/trimestru
● MONITORUL OFICIAL, Partea I. română	1.628	108
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, maghiară (ROMÂNIA HIVATALOS KÖZLÖNYE)	679	45
● MONITORUL OFICIAL, Partea a II-a	3.750	248
● MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	443	30
● MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	1.650	109
● COLECȚIA DE LEGI ȘI DECRETE	369	26
● COLECȚIA DE HOTĂRÎRI ALE GUVERNULUI ȘI ALTE ACTE NORMATIVE	522	36

Pentru operațiunile efectuate în valută nu sînt incluse taxele poștale.

Tarifele aplicate pentru publicațiile prevăzute de lege a fi inserate în „Monitorul Oficial”, de la data de 1 ianuarie 1992, sînt următoarele:

	lei	\$
1. MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a		
— pierderi de acte, de sigilii, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești și notariatele de stat	per anunț 500	—
— acte procedurale ale instanțelor judecătorești a căror publicare este prevăzută de lege	per anunț 700	—
— extras-cerere pentru dobîndirea sau renunțarea la cetățenia română	per anunț 1.200	15
— anunț pentru licitație în vederea acordării unei concesiuni aprobate de Guvern	per anunț 1.800	—
— concursuri de ocupare de posturi didactice în învățămîntul superior	per cuvînt 10	—
2. MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a		
— publicarea sentinței judecătorești privind înființarea societăților comerciale	per anunț 5.500	—
— bilanțuri și conturi de profit și pierderi:		
— pentru agenții economici înființați în 1990	per anunț 4.000	—
— pentru agenții economici înființați în 1991	per anunț 3.500	—
— publicații cu prezentare tabelară	per rînd coloană 150	—
— alte publicații ale agenților economici, sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege	per cuvînt 10	—

Plata publicațiilor cuprinse în Partea a III-a și Partea a IV-a se va face prin mandat poștal pe adresa: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5 — București, cont decontare 30.98.12.301 B.C.R.—S.M.B. sau cu dispoziție de plată.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, str. 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5, cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 11.77.02.
Tiparul: Tipografia „Monitorul Oficial” București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 68.55.56.